

Vlastivědná společnost muzejní v Olomouci

zapsaný spolek

Od Nového roku
do letních prázdnin
2019

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM V OLOMOUCI, v historickém objektu někdejšího kláštera klarisek s dávno odsvěceným raně barokním kostelem na náměstí Republiky, bude i v následující první polovině roku 2019 místem naprosté většiny našich setkání s novými poznatky z nejrůznějších oborů vlastivědy. Budova muzea se letos stala také cílem účastníků vůbec první akce roku 2019 – již tradiční novoroční krátké vlastivědné vycházky (1. ledna 2019 od 14.30), ostatní příležitosti jsou popsány v následujících řádcích našeho programu. Aktuální informace lze získat také zde – ve vývěsce v ohradní zdi, leccos se lze dovědět též na internetu (www.olomouc.cz nebo www.historicka.olomouc.cz).

Důvodem k návštěvě bude také uhrazení členského příspěvku na rok 2019 (v nezvýšené hodnotě 100 Kč). Příspěvky se budou vybírat v lednu a únoru v obvyklých úředních hodinách (pondělí a středa). Musíme také požádat o písemný Souhlas o nakládání s osobními daty (viz o tom sdělení na str. 4), který budeme vyplňovat na místě platby. **Písemný souhlas musí vyplnit každý sám, zastupování není možné!** Prosíme členy, aby si nachystali přesné částky platby.

Zájemci o nabízené zájezdy se mohou v průběhu ledna a února zapisovat do pořadníků. Platby za zájezdy budou prováděny až v měsíci březnu v obvyklých dnech a hodinách. Nedojde-li k tomu do konce března 2019, bude místo v zájezdu nabídnuto jinému zájemci v pořadníku.

Příležitostí k návštěvě Radeckého sálu v muzeu, která přichází jednou za dva roky, je
**VÝROČNÍ ČLENSKÁ SCHŮZE VSMO
v úterý 9. dubna 2019 od 17 hodin.**

Na programu zpráva o činnosti a o hospodaření spolku, o stavu a vývoji členské základny, diskuse s náměty, návrhy (i kritikou), zejména pak volba většího počtu nových členů výboru.

Zopakujme si, že pracovní dny v naší místnosti v přízemí muzejní budovy jsou opět

- **každé pondělí od 14 do 16 hodin**
(s paní jednatelkou Annou Petrželovou) a také
- **každou středu od 15 do 17 hodin**
(s hospodářkou paní Bohumilou Kühnovou).

V uvedených dnech a hodinách také telefonicky na čísle **585 515 135**.

Přednášky – besedy

Začínají vždy **VE STŘEDU** od 17 hodin v sále Radeckého (v I. poschodí).

16. ledna – Hanácké svatební a jiné koláče. Přednáška spojená (přibližně po 18. hodině) s **komentovanou prohlídkou** aktuální výstavy. Přednáší Mgr. Veronika Hrbáčková z Vlastivědného muzea v Olomouci.

23. ledna – Olomoučan Josef Engliš, šéfmechanik Bařova letectva, a jeho cesta kolem světa. Přednášejí ing. Roman Gronský a ing. arch. P. Engliš.

30. ledna – Přehled archeologických výzkumů na střední Moravě v roce 2018. Přednášejí zástupci jednotlivých archeologických organizací působících v tomto regionu.

6. února – Olomoučtí puškaři v 16.–18. století. V návaznosti na loňskou přednášku uvede opět Ing. Roman Gronský.

13. února – Moravské šibenice ve světle archeologických výzkumů. Přednáší kolektiv autorů vedený prof. PhDr. Josefem Ungrem, CSc., z ústavu antropologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

20. února – Arcidiecézní charita Olomouc na Haiti roku 2018. Přednášejí pracovníci Arcidiecézní charity Olomouc.

27. února – Česko-německé vztahy v moravské německé literatuře. Přednáší prof. PhDr. Ingeborg Fialová, Dr., z katedry germanistiky Filozofické fakulty UP v Olomouci.

6. března – Ohlédnutí za jubilei hudebních mistrů. S hudebními ukázkami připravil Ing. Ladislav Kunc z hudební sekce Vlastivědné muzejní společnosti.

13. března – Obnova studánek a pramenů na Bouzovsku a Litovelsku. Představení výsledků práce a publikace k tomuto tématu. Přednášejí Jiří Ženožička a Eva Vaňková, vlastivědní pracovníci z regionů.

20. března – Jak se Olomouc stala před sto lety českým městem. Dovršení převratu 28. října 1918 v oblasti kultury a osvěty. Přednáší PhDr. Milan Tichák z Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci, sekce Historická Olomouc.

27. března – Leopold Prečan a jeho Svatý Kopeček. Přednáší Jana Krejčová – výtvarnice, autorka ex-libris, autorka a spoluautorka publikací o církevních památkách v regionu.

3. dubna – Hradiště nad Okluky a jeho objevitelé. Představení nové knihy o keltském oppidu Staré Hradiště u Protivanova. Přednáší Mgr. Miloš Hlava, Ph.D., z archeologické sekce katedry historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

10. dubna – Poutní místa v Evropě – putování kontinentem. O svých cestách bude přednášet P. František Lízna – moravský kněz, jezuita, signatář Charty 77, autor několika publikací k této tematice.

17. dubna – Vzpomínka na Jiřího Stýskala – bohemistu, literárního historika a kritika. Přednášejí prof. PhDr. Jiří Fiala, CSc., a doc. Mgr. Helena Spurná z kateder bohemistiky, filmových a divadelních studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

24. dubna – Na počátku stoleté cesty olomouckých skautů. Z historie skautské organizace v Olomouci založené v roce 1919. Přednáší PhDr. Milan Tichák z Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci.

15. května – Žánr dobrodružného, magického a mýtického románu v moravské německé literatuře. Přednáší prof. PhDr. Ingeborg Fialová, Dr., z katedry germanistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

22. května – Novinky z konzervátorské laboratoře Vlastivědného muzea v Olomouci. Přednáška a komentovaná prohlídka muzejního pracoviště. Vede Mgr. Janusová z Vlastivědného muzea. Omezený počet účastníků – max. 20 osob. Zájemci se přihlásí v kanceláři VSMO do 15. 5. 2019.

29. května – Z dějin a činnosti fotografické sekce VSMO. Přednáška a komentovaná prohlídka aktuální výstavy členů sekce. Prosloví doc. MUDr. Dimitrolos Krajčí z fotografické sekce Vlastivědné muzejní společnosti v Olomouci.

5. června – Peníze, jak je neznáte. Přednáší Ing. Josef Moša, CSc., předseda numismatické sekce Vlastivědné společnosti muzejní.

12. června – Pozdravy ze starých časů. V komentáři ke stejnojmenné výstavě nejstarších pohlednic z Olomouce v Mánesově galerii Vlastivědného muzea promluví odborná pracovnice muzea Mgr. Jana Jakůbková.

Ještě navíc

V sobotu 13. dubna 2019 od 9 hodin v sále Radeckého se uskuteční **odborný seminář** s názvem **LES A ČLOVĚK** k počtě nedožitého jubilea Ing. Jiřího Lazebníčka, dlouholetého předsedy přírodovědné sekce VSMO a všestranného znalce přírodních věd, zejména botaniky a mykologie.

Konkrétní program a seznam přednášek bude zveřejněn na webové stránce a nástěnce VSMO do konce března. Seminář je určen i širší laické veřejnosti.

Z iniciativy a také z prostředků Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci bude v Olomouci na nám. Hrdinů odhalena **pamětní deska** k trvalé vzpomínce na mimořádnou osobnost města, největšího znalce stavebních památek a mnohaletého předsedu VSMO **Ing. Josefa Kšíra** (1892–1978). Pozvání k malé slavnosti odhalení přineseme hned po ukončení příprav.

V pondělí 29. dubna přijmeme opět (jako loni) pozvání k prohlídce barokního **chrámu Panny Marie Sněžné** a nahlédnutí do hudební historie Olomouce. Kostel Panny Marie Sněžné, nám. Republiky v Olomouci, sraz v 16 hodin před kostelem. Provází Ing. Ladislav Kunc z hudební sekce Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci.

V pátek 24. května nabízí naše hudební sekce **koncert z díla českých a světových skladatelů** v kostele Panny Marie Sněžné od 18.30 hodin.

VEDLE KOMENTOVANÝCH PROHLÍDEK VÝSTAV z programu Vlastivědného muzea uvedených výše u akcí ve středu 16. ledna, 29. května a 12. června, se můžeme v následujícím období těšit ještě na jiné výstavy, např. **Lidový oděv na Moravě** (od 22. 2. do 28. 4. 2019), **150 let značky SIGMA** (od května do září) a další. Budeme včas informovat.

Vycházky a výlety

Akčím uskutečněným zpravidla až v letním čase mimo prostory muzea jsou věnovány SOBOTY :

6. dubna – Kokory a Čekyně – dvě pravěká hradiště na Přerovsku. Komentovaná prohlídka archeologických lokalit. Vedou Pavlína a Marek Kalábekovi, archeologická sekce Vlastivědné muzejní společnosti v Olomouci. Sraz účastníků v 9 hodin na zastávce autobusů Olomouc – tržnice. Přeprava vlastními auty. Zájemci se hlásí P. Kalábkové do 5. dubna na mail pavlina.kalabkova@upol.cz nebo na mobil 603 591 821. Ti, kteří nemají vlastní dopravu, se mohou přidat k jiným do aut – je nutné se však dohodnout. Účastníci by měli být v dobré fyzické kondici – výstup na hradiště budou náročnější – lesním terénem, ne vždy po kvalitní cestě.

4. května – Pozořice u Brna – pravěká hradiště a mohylové pohřebiště, středověký hrad Vildenberk. Vedou Pavlína a Marek Kalábekovi, archeologická sekce Vlastivědné muzejní společnosti v Olomouci. Sraz účastníků v 9 hodin na zastávce autobusů Olomouc – Tržnice. Přeprava vlastními auty. Zájemci se hlásí se P. Kalábkové do 3. května, jak je uvedeno u předchozí akce. Účastníci by měli být v dobré fyzické kondici – trasa bude kolem 5 kilometrů, výstupy na hradiště/hrad budou náročnější – lesním terénem, ne vždy po kvalitní cestě.

11. května – Vzpomínky na oběti dvou válek. Exkurse na ústřední hřbitov v Olomouci – Neředíně. Vede PhDr. Milan Tichák z Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci. Sraz účastníků ve 14 hodin před hlavní bránou. Tramvajová zastávka MHD Hřbitovy.

1. června – Předmostí u Přerova – prohlídka právě probíhajícího archeologického výzkumu na dálničním obchvatu Přerova, návštěva památníku Lovců mamutů, prohlídka lokalit Skalka a Hradisko. Vedou Pavlína a Marek Kalábekovi, archeologická sekce Vlastivědné muzejní společnosti v Olomouci. Sraz účastníků v 9 hodin na zastávce autobusů Olomouc – tržnice. Přeprava vlastními auty. Zájemci se hlásí se P. Kalábkové do 31. května za podmínek výše uvedených u akcí 6. 4. a 4. 5. Prohlídky nebudou příliš fyzicky náročné – doporučujeme však mít kvalitní turistickou obuv.

8. června – Přerov etnografický. Komentovaná prohlídka stálé národopisné expozice Muzea Komenského na Horním náměstí v Přerově, prohlídka muzea-zámku, města, návštěva památníku československé školy. Vede Karel Faltýnek, národopisná sekce Vlastivědné muzejní společnosti. Vlastní doprava – autem nebo vlakem. Sraz účastníků buď v 10 ho-

din před muzeem, nebo v 9 hodin ve vestibulu hlavního vlakového nádraží v Olomouci.

21. září – Šumperk – za osobnostmi českého a německého kulturního života města. Vede Mgr. Jana Loskotová z literárně historické sekce Vlastivědné muzejní společnosti. Konkrétní informace budou uvedeny v podzimním vydání programu VSMO. Nyní je nutné se přihlásit, a to do 10. června 2019 v kanceláři společnosti.

Zájezdy

Až do konce roku vždy V SOBOTU s odjezdem jako obvykle v 7 hodin ze zastávky zájezdových autobusů u tržnice.

27. dubna – Valaško 1 – Karolinka, Velká Karlovice, Soláň. Opakování úspěšného zájezdu z loňského roku. Vede doc. PhDr. Milada Písková, CSc., z historické sekce Vlastivědné muzejní společnosti, spoluorganizuje Bohumila Kühnová.

25. května – Litomyšl – prohlídka města a zámku s odborným průvodcem (renesanční město a zámek – památka UNESCO, klášter a jeho unikátní zahrady, vzpomínka na Bedřicha Smetanu, Aloise Jiráka a další). Organizuje Anna Petrželová z Vlastivědné muzejní společnosti.

22. června – Asparnan der Zaya a bojiště Dürkrut (Rakousko) – prohlídka archeologického muzea s novou expozicí a s unikátním skanzenem pravěkých staveb. Návštěva místa bitvy na Moravském poli z roku 1278, kde zemřel český král Přemysl Otakar II. Vede Pavlína Kalábková z archeologické sekce Vlastivědné muzejní společnosti. Očekávaný návrat do Olomouce mezi 17. a 18. hodinou. Na zájezdu nebude zajištěn oběd – jídlo a pití si každý účastník zajistí sám. Cena vstupného 8-10 eur (bude upřesněno podle aktuálního ceníku).

14. září – Valaško 2 – Ratiboř, Vsetín a Valašské Meziříčí. Pokračování poznávání tohoto zajímavého regionu. Ratiboř – evangelický kostel a slavín. Vsetín – prohlídka Horního města se zámekem a novými expozicemi Muzea regionu Valaška o historii, etnografii a zdejších řemeslech a průmyslu – např. je možné zhlédnout unikátní sbírku ohýbaného nábytku zn. Thonet a J. & J. Kohn. Valašské Meziříčí – prohlídka zámku Kinských s expozicemi o způsobu života na přelomu 19. a 20. století, o osvětlovacím sklu a o gobelínech nebo o sbírce starých tisků a rukopisů. Vede Pavlína Kalábková, spoluorganizuje Naděžda Dvořáková. Na zájezdu nebude zajištěn oběd – jídlo a pití si každý účastník zajistí sám.

5. října – Uherské Hradiště a okolí – římskokatolický kostel Sv. Václava v Sazovicích (podle některých hodnocení jedna z deseti nejlepších staveb na světě postavených v roce 2017). Uherské Hradiště – prohlídka města s průvodcem, včetně synagogy a galerie Jožky Úprky, oběd a prohlídka místního pivovaru. Na závěr, pokud bude dostatek času, prohlídka leteckého muzea v Kunovicích. Vede doc. PhDr. Milada Písková, CSc., z historické sekce Vlastivědné muzejní společnosti, spoluorganizuje Bohumila Kühnová.

Slovo našich odborných sekcí

Fotografická sekce – má schůzky **každé druhé a čtvrté úterý** (8. 1., 22. 1., 12. 2., 26. 2., 12. 3., 26. 3., 9. 4., 23. 4., 14. 5., 28. 5., 11. 6. a 25. 6.) – kancelář VSMO. Na schůzkách jsou pravidelně prezentovány výsledky prací členů sekce, jsou řešeny společné projekty, diskutuje se o novinkách v oboru. Sekce nabízí i výuku fotografování. Prezentaci výsledků práce sekce je možné zhlédnout na <http://vsmo.rajce.idnes.cz>. Vedoucím sekce je Jindřich Flusek.

Sekce Esperanto – se schází **každý čtvrtek** od 16 do 18 hodin v kanceláři VSMO. Na schůzkách probíhá pravidelně výuka, četba esperantských časopisů, příležitostně i poslech internetového rádia v esperantu. Sekce nabízí výuku esperanta a doporučuje i internetové kurzy esperanta. Vedoucí sekce je Jiří Machačík.

Numismatická sekce – **každou třetí sobotu v měsíci** s výjimkou svátků (tedy 19. 1., 16. 2., 16. 3., 27. 4., 18. 5., 15. 6.) v sále Radeckého od 8 hodin. Sekce v tomto roce připravuje oslavy 90. výročí založení pobočky České numismatické společnosti v Olomouci, které proběhnou v listopadu 2019. Vedoucím sekce je Ing. Josef Moša, CSc.

Sekce dějin lékařství – opět připravuje tradiční setkání (**vždy v pátek** od 15 hodin) s odbornými přednáškami. Jejich termíny a obsah sdělíme včas obvyklou cestou ve vývěsce u muzea. Sekce změnila své vedení, když doc. MUDr. Jana Báňu vystřídal doc. MUDr. Rudolf Chlup, CSc.

Astrologická sekce – se pravidelně schází **každou lichou středu v měsíci**, tedy po 14 dnech. Vede Ing. Jana Faltýnková.

Kaktusářská sekce – má schůzky vždy jako dosud **první sobotu v měsíci** od 8 hodin v sále Radeckého. Na konci června 2019 nás pozve na tradiční výstavu kaktusů a sukulentů v atriu muzea. Sekci stále vede Ing. Michal Rec.

Genealogická sekce – si už před lety zvolila termín pravidelných schůzek **každé třetí úterý v měsíci** (15. 1., 19. 2., 19. 3. atd.). Pokaždé jsou zde ochotni poskytnout pomoc a dobré rady ze svých letitých zkušeností soukromým tvůrcům rodokmenů. Vedoucím sekce je Jan Machát.

Aktivity ostatních sekcí (historické, archeologické, literárně historické, sekce Historická Olomouc, hudební, národopisné) jsou obsaženy výše v nabídce připravených pořadů a akcí.

Vážení členové

Vlastivědné společnosti muzejní v Olomouci, z. s.,

od 25. května 2018 vstoupilo v účinnost Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (dále „GDPR“). Jedná se o nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 O ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES. Nařízení je ve shodě i se smyslem zákona ČR č.101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

S přijetím tohoto nařízení je spojena povinnost spolků zajistit souhlas svého člena se zpracováním osobních údajů pro účely činnosti spolku. Na začátku roku, při nové registraci za člena spolku, vás proto nově požádáme o vyplnění formuláře s názvem **SOUHLAS SE ZPRACOVÁNÍM OSOBNÍCH ÚDAJŮ**. Vyplněním a podpisem formuláře budete souhlasit s tím, že spolek bude zpracovávat vaše osobní údaje (údaje člena) v rozsahu nezbytném pro výkon oprávněné činnosti spolku, a to konkrétně pro následující účel: evidence členské základny a výběr členských příspěvků, zajištění spolkové činnosti při naplňování účelu spolku, kontaktování člena při zajištění spolkové činnosti, evidence

účastníků akcí pořádaných spolkem. Zavazujeme se, že spolek o členovi bude zpracovávat pouze tyto osobní údaje: jméno a příjmení, titul, datum narození, trvalé bydliště a doručovací adresa, telefon, e-mail. Stane se samozřejmostí, že na základě vaší žádosti bude možná kontrola a aktualizace údajů, které spolek o vás bude vést. Bohužel však bez vašeho souhlasu o vedení vašich osobních údajů nebude dál možné být členem spolku.

Vzhledem k propagaci spolkové činnosti pořizuje spolek ze svých akcí obrazové záznamy (například fotografickou dokumentaci). Protože se jedná o veřejné akce, pořizované záznamy spadají pod tzv. „zpravodajskou licenci“, která vychází z nového občanského zákoníku (zákonu č. 89/2012 Sb., v ustanoveních § 84 až 90). Nepodléhají požadavkům GDPR a nadále je budeme používat uvážlivě, jen v souvislosti s archivací a propagací činnosti spolku. Pokud byste však nadále nesouhlasili s pořizováním svého obrazového záznamu pro potřeby spolku, můžete to uvést ve formuláři Souhlasu se zpracováním osobních údajů a my to budeme respektovat.

Za vaši spolupráci předem děkujeme.

Paulína Kalábková, místopředsdkyně VSMO